

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de erroribus Pelagianorum, de Gratia, de
Iustificatione & Merito, de Virtutibus Theologicis, & quatuor Cardinalibus,
ac de ineffabili mysterio Incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

Index Tomi Qvarti Continentis Tractatvs

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77342](#)

INDEX TOMI QVARTI

CONTINENTIS TRACTATVS DE HÆRESI

Pelagiana & Semipelagiana , de gratia , de justifica-
tione & merito , de virtutibus Theologicis , de quatuor
virtutibus cardinalibus , & de ineffabili mysterio In-
carnationis.

Tract. V II.

E hæresi Pelagia-
na & Semipe-
lagiana , præ-
ambulus ad tra-
ctum de gratia , pag. 1

Præfatio ,

ibid.

Disp. I. De hæresi Pelagiana , 3

Art. I. Origo Pelagianæ hæresis describi-
tur , ibid.

An. II. Varij status Pelagianæ hæresis
recensentur , 4

Art. III. An & quam gratiam interiorem
Pelagi admiserit ? 6

Art. IV. An Pelagiani veram Christi
gratiam quæ facit velle & operari ,
tandem aliquando admiserint ? 10

Art. V. Qui fuerint Pelagianorum erro-
res circa liberum arbitrium ? 12

Disp. II. De Hæresi Semipelagiana , 13

Art. I. Origo Semipelagianæ hæresis des-
cribitur , ibid.

Art. II. Præcipua Semipelagianorum
dogmata recensentur , 15

§. I. Quid de prædestinatione Semipelagiani
docuerint ? ibid.

§. II. Quid de viribus liberi arbitrij ,
initio fidei , & postrema in fide & san-
ctitate perseverantia , Semipelagiani
senserint ? 16

Art. III. An Semipelagiani initium fidei
& bona voluntatis in nuda natura po-
suerint , vel gratiam aliquam inter-
Tom. IV.

nam , sed non idoneam , ei adjunxe-
rint ?

Art. I V. Quam vim merendi tribuerint
Semipelagiani initio fidei & bona vol-
untatis ? an de congruo tantum , an de
condigno ?

Art. V. Qui fuerint Semipelagianæ hære-
sis Autores , vel Sectatores præcipui ? 21

§. I. De Vitali Carthaginensi , ibid.

§. II. De Cassiano , ibid.

§. III. De Fausto Regiensi , 22

§. IV. De Gennadio , ibid.

§. V. De Sévero Sulpicio , 23

§. VI. De Ioanne Chrysostomo , ibid.

§. VII. De Vincentio Lyrinensi , ibid.

Art. VI. Canones secundi Concilij Arau-
sianici contra Semipelagianos , ibid.

Canon I. De gratia & libero arbitrio , 24

Canon II. Quod prævaricatio Adæ om-
nes infecerit , ibid.

Canon III. De gratia Dei , ibid.

Canon IV. De purgatione peccati , ibid.

Canon V. Quod ad fidem & regenera-
tionem baptismatis per gratiæ donum
perveniamus , ibid.

Canon VI. Quod gratiâ Dei sumus id
quod sumus , ibid.

Canon VII. Quod non sumus idonei
cogitare aliquid à nobis , quasi ex no-
bis , ibid.

Canon VIII. Nemo per semetipsum sa-
lutis æternæ mysterium potest con-

ā ij

INDEX DISPUTATIONUM

- quirere, *ibid.*
Canon IX. De adjutorio Dei, 25
Canon X. De eodem, *ibid.*
Canon XI. De obligatione votorum, *ib.*
Canon XII. Quales nos diligit Deus, *ib.*
Canon XIII. De reparatione liberi arbitrij, *ibid.*
Canon XIV. De misericordia Dei, *ibid.*
Canon XV. De mutatione prævaricationis Adæ, *ibid.*
Canon XVI. Quod nemo gloriatur de substantia sua, *ibid.*
Canon XVII. De fortitudine Christiana, *ibid.*
Canon XVIII. De mercede boni operis, *ibid.*
Canon XIX. Neminem nisi miserante Deo salvari, *ibid.*
Canon XX. Nihil boni hominem posse sine Deo, *ibid.*
Canon XXI. De natura & gratia, *ibid.*
Canon XXII. De his quæ hominum propria sunt, *ibid.*
Canon XXIII. De voluntate Dei & hominis, *ibid.*
Canon XXIV. De palmitibus vitis, 26
Canon XXV. De dilectione quâ diligimus Deum, *ibid.*
- TRACTVS OCTAVVS.
- De gratia,** 27
Præfatio, *ibid.*
Disp. I. De necessitate gratiæ, 28
Art. I. An homo in statu naturæ lapsæ possit sine gratia, seu speciali auxilio, omnes veritates naturales, tam speculativas, quam practicas cognoscere? *ibid.*
§. II. Prima opinio rejicitur, 29
§. III. Solvuntur objectiones, 31
§. IV. Refelluntur alia sententiae, & vera statuitur, 33
§. V. Præcipua Adversariorum argumenta solvuntur, 34
§. VI. Diluuntur objectiones quæ contra tertiam assertionem fieri solent, 35
§. VII. Corollarium notatu dignum, 36
Art. II. An, & quæ gratia, ad cognoscendas veritates supernaturales, seu ad assentiendum mysteriis fidei, necessaria sit? 38
§. I. Quibusdam præmissis difficultas resolvitur, *ibid.*
§. II. Præcipua objectiones solvuntur, 39
§. III. Corollarium notatu dignum, 40
Art. III. An homo in statu naturæ lapsæ, possit sine gratia aliquod bonum morale naturalis ordinis velle, & facere? 41
§. I. Error Michaëlis Baij proscriptur, *ib.*
§. II. Solvuntur objectiones, 42
- §. III.** Iansenij doctrina refellitur, & omnia infidelium opera non esse peccata demonstratur, 43
§. IV. Præcipua Iansenij objectiones solvuntur, 46
§. V. Gregorij & Vazquezij sententia rejicitur, 47
§. VI. Convelluntur præcipua fundamenta Vazquezij, 50
§. VII. Corollarium notatu dignum, 54
Art. IV. Vtrum homo lapsus, vel in puris naturalibus conditus, ad diligendum Deum ut authorem naturæ, dilectione efficaci, indigeat speciali auxilio, & quali? 55
§. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiae, *ibid.*
§. II. Difficultas quoad utramque partem resolvitur, *ibid.*
§. III. Præcipua objectiones solvuntur, 59
§. IV. Solvuntur alia argumenta ex statu naturæ puræ desumpta, 60
§. V. Tria corollaria præcedentis doctrinæ, 62
Art. V. Vtrum homo lapsus indigeat speciali gratiâ, & quali, ad observanda omnia præcepta naturalia collectivè, quantum ad substantiam operis? *ibid.*
§. I. Præmittuntur quæ ferè apud omnes sunt certa, & referuntur sententiae, *ibid.*
§. I. I. Sententia Scoti rejicitur, 63
§. II. I. Solvuntur objectiones, 64
§. III. Sententia Vazquezij refellitur, & quæ gratia ad totam legem naturæ observandam necessaria sit, declaratur, 66
§. IV. Corollaria notatu digna, 67
Art. VI. Vtrum homo lapsus sine gratia possit diu non peccare mortaliter contra præcepta naturalia? *ibid.*
§. I. Tripli conclusione vera sententia statuitur, 68
§. II. Solvuntur objectiones, 69
§. III. Corollarium notatu dignum, 71
Art. VII. Vtrum ad nunquam peccandum venialiter requiratur speciale privilegium, & cui fuerit concessum? 72
§. I. Prima pars quæsti resolvitur, *ibid.*
§. II. Difficile argumentum solvit, 74
§. III. Alia difficultas expeditur, 75
Art. VIII. Vtrum ad finaliter perseverandum requiratur speciale donum, à gratia & auxiliis eam concomitantibus distinctum, & in quo formaliter consistat? 76
§. I. Quibusdam præmissis referuntur

ET ARTICVLORVM.

- sententia, *ibid.*
 §. I. Semipelagianorum error proscribitur, 77
 §. III. Duvallij sententia rejicitur, 78
 §. IV. Præcipue objectiones solvuntur, 79
 §. V. Iansenij sententia confutatur, 80
 §. VI. Solvuntur objectiones, 81
 §. VII. Alia difficultas resolvitur, & in quo formaliter consistat perseverantia donum, breviter explicatur, 82
Disp. II. De essentia gratiae, 84
 Art. I. Vtrum gratia sit aliquid intrinsecum in anima? *ibid.*
 Art. II. Vtrum gratia sanctificans sit qualitas, & cujus specie? 86
 Art. III. An gratia habitualis sit forma entitatis supernaturalis? 87
 Art. IV. Vtrum gratia sanctificans sit participatio physica & formalis divinae naturae, etiam formaliter & reduplicative ut infinita est? 89
 §. I. Vera sententia quatuor conclusiobibus sequentibus declaratur & statuitur, 90
 §. II. Præcipue objectiones solvuntur, 92
 §. III. Corollaria notatu dignissima, 96
 Art. V. An gratia sanctificans præstet formaliter esse filium Dei adoptivum, eaque sola talem effectum præstare possit? 99
 §. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiae, *ibid.*
 §. II. Vera sententia sequentibus conclusiobibus declaratur & statuitur, 100
 §. III. Solvuntur objectiones, 102
 §. IV. Corollaria notatu digna, 105
 Art. VI. Vtrum gratia habitualis realiter distinguitur à charitate? 106
 §. I. Conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 108
 §. III. Corollarium præcedentis doctrinæ, 109
Disp. III. De divisione gratiae, 110
 Art. I. Vtrum gratia creata interna convenienter dividatur in gratiam gratum facientem, & gratis datam, & an præter gratias gratis datas, ab Apostolo recentitas, alia assignari possint? *ibid.*
 §. I. Quibusdam præmissis, utraque difficultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Corollarium præcedentis doctrinæ, 113
 Art. II. De divisione gratiae in operantem & cooperantem, *ibid.*
 Art. III. Tres alia divisiones gratiae breviter exponuntur, 115
Disp. IV. De causa gratiae, 117
 Art. I. Vtrum solus Deus possit esse causa gratiae, *ibid.*
 fa principalis gratiae habitualis? *ibid.*
 §. I. Vera sententia statuitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 119
 Art. II. Vtrum gratia creetur, aut concreetur, vel de potentia obedientiali animæ educatur? 120
 §. I. Quibusdam præmissis difficultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 121
 Art. III. Vtrum ad gratiam sanctificantem requiratur aliqua dispositio, iliaque sit physica & ex natura rei, vel duntaxat moralis, & ex divina institutione? 123
 §. I. Quibusdam præmissis utraque difficultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 125
Disp. V. De certitudine gratiae, 126
 Art. I. An sine peculiari revelatione homo possit esse certus certitudine fidei, vel Theologie, se esse in gratia, *ibid.*
 §. I. Præmittitur quod apud omnes est certum, & duplice conclusione proposita difficultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 127
 Art. I. An homo possit habere certitudinem saltem moralem suę gratię & justificationis omnino infallibilem, seu quę omnem formidinem & dubitatem excludat? 128
 §. I. Duplice conclusione difficultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 129
TRACTIONES NON VERSUS.
 De justificatione impii, & merito iusti, ad questiones 113. & 114. Divi Th. 311
 Prefatio, *ibid.*
Disp. I. De iustificatione, 133
 Art. I. Vtrum in iustificatione impii vere remittantur & tollantur peccata, vel duntaxat iustitiam Christi tegantur? *ib.*
 §. I. Referuntur tres hereticorum errores, & primus refellitur, *ibid.*
 §. II. Hereticorum objectiones solvuntur, 134
 Art. II. An iustificatio fiat per introductionem formę inherenter, vel per solidam iustitiam Dei aut Christi nobis imputatam? *ibid.*
 §. I. Catholica veritas authoritate & ratione stabilitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 135
 §. III. Corollaria notatu digna, 136
 Art. III. An sola gratia habitualis sit causa formalis iustificationis? 138
 §. I. Conclusio negativa statuitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 139
 Art. IV. An de potentia extraordinaria possit quis iustificari per extérnum Dei favorem, vel per solos actus contritionis & charitatis, etiam si gratia

INDEX DISPUTATIONUM

- justificans ei non infundatur? 140
§. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiae, *ibid.*
§. II. Rejiciuntur duæ primæ sententiae, *ibid.*
§. III. Præcipua objectiones solvuntur, *143*
§. IV. Confutantur aliæ sententiae, & vera statuitur, *144*
§. V. Solvuntur objectiones, *146*
Art. V. Vtrum de potentia Dei absolta, gratia habitualis, & peccatum mortale, possint esse simul in eodem subiecto? *148*
§. I. Referuntur sententiae, & vera eligitur, *ibid.*
§. II. Solvuntur objectiones, *150*
Art. VI. An & quæ fides requiratur ad justificationem adulti, & utrum illa sola ad eam sufficiat? *153*
§. I. Duplici conclusione veritas catholica stabilitur, *ibid.*
§. II. Exponuntur quædam scripturæ loca quæ objiciuntur ab Hæreticis, *155*
Art. VII. Vtrum ad justificationem adulti requirantur actus formales & expressi spei, penitentia, & dilectionis, vel sufficienti impliciti & virtuales? *ibid.*
Art. VIII. Vtrum actus contritionis & charitatis, qui ad gratiam habitualem ultimè disponunt, ab ea effectivè procedant, vel ab auxilio actuali, per modum transeuntis communicato? *158*
§. I. Conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
§. II. Solvuntur objectiones, *162*
§. III. Corollaria præcedentis doctrinæ, *165*
Disp. I. De merito Iusti, *167*
Art. I. An homo possit aliquid verè & propriè, seu de condigno, à Deo mereri? *ibid.*
Art. II. Quæ conditions ad meritum requirantur? *169*
§. I. Exponuntur tres conditions ex parte actus meritorij requisita, *ibid.*
§. II. Solvuntur objectiones, *ibid.*
§. III. Duæ conditions ex parte personæ merentis necessaria explicantur, *171*
§. IV. Corollarium notatu dignum, *172*
Art. III. An ad meritum de condigno apud Deum requiratur ex parte ipsius Dei ordinatio operis ad præmium, & an illa debeat esse extrinseca, vel sufficienti intrinseca, in voluntate conferendi gratiam ut principium meriti inclusa? *173*
§. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiae, *ibid.*
§. II. Prima sententia rejicitur, *174*
§. III. Diluuntur argumenta adversæ sententiae, *ibid.*
§. IV. Refellitur secunda sententia, & tercia statuitur; & explicatur, *175*
§. V. Solvuntur objectiones, *176*
Art. IV. Vtrum retributio meritorum in Deo sit actus propriæ & strictæ justitiae, & quænam illa sit, commutativa, vel distributiva? *178*
§. I. Rejicitur prima sententia, *ibid.*
§. II. Eadém veritas aliâ ratione suadetur, *179*
§. III. Secunda opinio refellitur, & vera statuitur, *180*
§. IV. Solvuntur objectiones, *182*
§. V. Diluuntur aliæ objectiones, qua contra secundam conclusionem fieri solent, *183*
Art. V. Vtrum verè & propriè mereri possimus de condigno vitam æternam? *184*
Art. VI. Vtrum actus elicti à virtutibus acquisitis, vel infusis, sint meritorij de condigno vitae æternæ, sine imperio, seu relatione actuali, vel saltem virtuali charitatis? *186*
§. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiae, *ibid.*
§. II. Vazquezij sententia rejicitur, *187*
§. III. Solvuntur objectiones, *188*
§. IV. Opinio Suaris refellitur, & D. Thomæ sententia stabilitur, *190*
§. V. Corollaria præcedentis doctrinæ, *192*
§. VI. Diluuntur fundamenta adversæ sententiae, *193*
Art. VII. An homo possit sibi vel aliis de condigno, vel saltem de congruo, mereri primam gratiam justificantem, vel augmentum ejus, aut primam gloriam, primæ gratiæ habituali correspondentem? *195*
Art. VII. An justus possit sibi vel alteri mereri de condigno, vel saltem de congruo, reparationem post lapsum? *198*
Art. IX. An justus possit sibi mereri de condigno, vel saltem de congruo, donum perseverantie? *199*
Art. X. Vtrum temporalia bona cadant sub merito? *202*

TRACTATVS DECIMVS.

De virtutibus Theologicis, *203*
 Praefatio, *ibid.*
Disp. I. De objecto fidei, *204*
Art. I. Quodnam sit objectum fidei? *ibid.*
§. I. Præmittuntur quæ apud omnes sunt certa, *ibid.*
§. II. Resolvitur difficultas proposita, *205*
§. III. Præcipua objectiones solvun-

ET ARTICVLORVM.

tur,	207		
§. I V. Objectiones contra secundam conclusionem,	208	§. I. Quibusdam præmissis conclusio af-	
<i>Art. II.</i> Ad quid ultima fidei nostræ resolu-		firmativa statuitur?	<i>ibid.</i>
lutio, tam quoad propositionem & revelationem credendorum, quām quoad assensum quem fideles eis præ-		§. II. Solvuntur objectiones,	232
bent, referenda sit?	209	An objecta seu mysteria fi-	
§. I. Resolvitur prima difficultas, & er-		dei Christianæ sint evidenter credibi-	
ror Lutheranorum & Calvinistarum proscriptitur,	<i>ibid.</i>	lia?	234
§. II. Alia difficultas expeditur, & sen-		§. I. Conclusio affirmativa statuitur,	
tentia Cardinalis Delugo refellitur,	211	<i>ibid.</i>	
§. III. Solvuntur objectiones,	212	§. II. Solvuntur objectiones,	<i>ibid.</i>
<i>Art. III.</i> An revelationes privatæ ad obiectum fidei pertineant?	213	Digressio utilis & jucunda,	236
<i>Art. IV.</i> Vtrum obiectum fidei sit necel-		De præcipuis credibilitatis nostræ fidei	
sariò verum, ita ut fidei falsum subes-		argumentis,	<i>ibid.</i>
se non possit?	215	§. I. Antiquitas fidei nostræ, primum	
§. I. Prima difficultas resolvitur, & Deum		credibilitatis ejus argumentum,	
nec per se, nec per alium mentiri pos-		<i>ibid.</i>	
se, subindeque nec ex Deo dicente,		§. II. Veritas, sanctitas, & vis ac effica-	
fidei falsum subesse, demonstratur,		cia fidei nostræ, secundum credibili-	
<i>ibid.</i>		tatis ejus argumentum,	237
§. II. Corollarium notatu dignum,	216	§. III. Modus admirabilis, quo in mun-	
§. III. Præcipue objectiones solvun-	217	dum fides Christiana inducta & propa-	
tur,		gata est, tertium crebilitatis ejus ar-	
§. IV. Solvitur argumentum ex ratione		gumentum,	238
petitum,	218	§. I V. Firmitas & incrementum fidei no-	
§. V. Alia difficultas resolvitur, & per		stræ, in mediis persecutionibus, quar-	
accidens, sive ex parte creditis,		tum credibilitatis ejus argumentum,	
non posse fidei subesse falsum, demon-		239	
stratur,	219	§. V. Infelix exitus eorum qui fidem no-	
§. VI. Solvuntur objectiones,	<i>ibid.</i>	stram oppugnarunt, quintum credi-	
<i>Art. V.</i> Vtrum obscuritas pertineat ad		bilitatis ejus argumentum,	240
rationem formalem fidei divinæ?	221	§. VI. Prophetarum vaticinia, sextum	
<i>Art. VI.</i> Vtrum in eodem intellectu de		credibilitatis nostræ fidei argumen-	
eadem veritate simul esse possint fides		tum,	241
& scientia evidens, seu clara Dei vi-		§. VII. Propheti Sybillarum, septimum	
sio, tam secundum actus, quām secundum habitus, vel saltem quantum ad habitum unius, & actum alterius?		credibilitatis nostræ fidei argumen-	
223		tum,	<i>ibid.</i>
§. I. Rejiciuntur duæ primæ sententiae,		§. VIII. Testimonia Oraculorum, octauum	
<i>ibid.</i>		credibilitatis nostræ fidei argu-	
§. II. Solvitur difficile argumentum de		mentum,	242
PhilosophoEthnico, qui habet eviden-		§. IX. Testimonia Gentilium, Iudæo-	
tēm demonstrationem de existentia		rūm, & Mahumetanorum, nonum	
Dei, & sit Christianus,	224	credibilitatis nostræ fidei argumen-	
§. III. Solvuntur aliae objectiones, con-		tum,	243
tra secundam partem conclusionis fie-		§. X. Miracula à Christo, ejusque Disci-	
ri solitæ,	226	pulis, & aliis sanctis viris edita, deci-	
§. IV. Alia difficultas resolvitur, & ter-		mum credibilitatis nostræ fidei argu-	
teria sententia ut probabilior eligitur,		mentum,	244
227		§. XI. Innumerabilem Martyrum te-	
§. V. Solvuntur objectiones,	229	stimonium, undecimum credibilitatis	
<i>Art. VII.</i> Vtrum saltem evidentia in at-		nostræ fidei argumentum,	245
testante, cum fide compossibilis sit?		§. XII. Concordia & consensio maxi-	
		ma Doctorum nostræ fidei, duodeci-	
		mum credibilitatis ejus argumentum,	
		246	
		Disp. II. De Scriptura & Traditione,	
		147	
		Art. I. Vtrum Scriptura Sacra sit infalli-	
		bilis regula fidei?	<i>ibid.</i>
		§. I. Quid sit Scriptura Sacra?	<i>ibid.</i>
		§. II. De nominibus & elogis quibus	

INDEX DISPUTATIONUM

- Scriptura Sacra communiter insignitur, 248
§. III. De divisione Scripturæ, 249
§. IV. De variis Scripturæ editionibus, 250
§. V. De editione vulgata, ejusque in Ecclesia authoritate, 251
§. VI. Explicantur quædam antilogiae seu contradictiones apparentes, quæ in variis Scripturæ locis reperiuntur, 252
Art. II. An præter Scripturam sint aliquæ traditiones non scriptæ, quæ sint regula fidei? 254
§. I. Conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
§. II. Hæreticorum objectiones solvuntur, 257
Disp. I III. De Ecclesia, . 259
Art. I. Vtrum Ecclesia universalis sit infallibilis in credendo, & certa regula fidei? *ibid.*
§. I. Quibusdam præmissis, conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
§. II. Duplici conclusione Lutheranorum & Calvinistarum error refellitur, 260
§. III. Solvuntur objectiones, 261
Art. II. Quæ sint nota veræ Ecclesiæ, & an illæ soli Romanæ Ecclesiæ competant? 263
§. I. Prima nota veræ Ecclesiæ, unitas, *ibid.*
§. II. Secunda nota veræ Ecclesiæ, sanctitas, 269
§. III. Tertia nota veræ Ecclesiæ, quod sit Catholica, 265
§. IV. Quarta nota veræ Ecclesiæ, quod sit Apostolica, *ibid.*
Disp. I IV. De Summo Pontifice, 267
Art. I. Vtrum in Ecclesia Dei, sit regula viva & loquens, quæ res fidei cum infallibili autoritate proponat, eaque sit Romanus Pontifex & legitimus Petri successor? *ibid.*
§. I. Hæreticorum error refellitur, 268
§. II. Solvuntur Hæreticorum objectiones, 270
§. III. Alia objectio solvitur, 272
Art. II. An soli Petro primatus, seu supremum totius Ecclesiæ regimen concessum fuerit, subindeque Paulus æqualem potestatem cum illo non habuerit? 274
§. I. Prima conclusio statuitur, & duplici Scripturæ testimonio firmatur, *ibid.*
§. II. Ratio fundamentalis nostræ conclusionis exponitur, 276
§. III. Solvuntur objectiones Hæreticorum contra Petri primatum, 277
§. IV. Alia difficultas resolvitur, & Paulum parem cum Petro autoritatem & potestatem in Ecclesiam non habuisse, breviter demonstratur, 279
§. V. Solvuntur objectiones, 280
Art. III. Vtrum in primatu totius Ecclesiæ sit aliquis legitimus Petri successor, illeque sit solus Romanus Episcopus, & quo jure primatus universalis Ecclesiæ cum Episcopatu Romano conjunctus sit? 282
§. I. Tribus conclusionibus triplex hæc difficultas resolvitur, *ibid.*
§. II. Solvuntur objectiones, 286
Art. IV. An factâ legitimâ electione Summi Pontificis, immediatè & per se primò sit de fide, hanc personam in particulari, v.g. Clementem IX. esse verè Pontificem? 287
§. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiae, *ibid.*
§. II. Vera sententia dupli conclusione statuitur, 288
§. III. Solvuntur objectiones, 289
Art. V. Sacræ successionis Romanorum Pontificum series, 291
Primum sæculum, *ibid.*
II. Sæculum, *ibid.*
III. Sæculum, *ibid.*
IV. Sæculum, *ibid.*
V. Sæculum, *ibid.*
VI. Sæculum, 292
VII. Sæculum, *ibid.*
VIII. Sæculum, *ibid.*
IX. Sæculum, *ibid.*
X. Sæculum, *ibid.*
XI. Sæculum, 293
XII. Sæculum, *ibid.*
XIII. Sæculum, *ibid.*
XIV. Sæculum, *ibid.*
XV. Sæculum, *ibid.*
XVI. Sæculum, 294
XVII. Sæculum, *ibid.*
Disp. V. De Sacris Ecclesiæ Conciliis, *ibid.*
Art. I. Vtrum Concilium generale, legitime congregatum, & celebratum, in determinando res fidei errare nequeat, subindeque sit regula infallibilis nostræ fidei? *ibid.*
§. I. Quibusdam præmissis, Catholica veritas statuitur, *ibid.*
§. II. Solvuntur objectiones, 296
Art. II. Recensentur breviter omnia Concilia Generalia, in Ecclesia celebrata, 297
Disp. VI. De actu fidei interno, 299
Art. I. Vtrum ad actum internum fidei

ET ARTICVLORVM.

- dei requiratur pia motio voluntatis? *ibid.*
- Art. II.* Vtrum ad piam motionem voluntatis, intellectum ad credendum determinantis, requiratur virtus vel habitus specialis, à fide distinctus? 301
- Art. III.* Vtrum actus internus fidei sit necessarius ad salutem, non solum necessitate praecepti, sed etiam necessitate medij? 302
- §. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiæ, *ibid.*
- §. II. Conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
- §. III. Solvuntur objectiones, 303
- Art. IV.* Vtrum ante adventum Christi necessaria fuerit ad salutem, necessitate medij, fides explicita Incarnationis, seu Redemptoris futuri? 305
- §. I. Conclusio negativa statuitur, *ibid.*
- §. III. Solvuntur objectiones Patris Philippi, 306
- Art. V.* Vtrum post Christi adventum, & legis Evangelicæ promulgationem, fides explicita Incarnationis, & Trinitatis, sit necessaria ad salutem, necessitate medij? 307
- §. I. Vera sententia statuitur, *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones, 310
- Disp. VII.* De actu exteriori fidei, 311
- Art. I.* An exterior fidei confessio sitactus elicitus à fide, vel duntaxat imperatus? 312
- §. I. Conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones, *ibid.*
- Art. II.* An detur præceptum confidendi fidem, & quandonam fideles peccent contra illud? 313
- Disp. VIII.* De habitu fidei, ejusque subjecto, causis & effectibus, 316
- Art. I.* Vtrum habitus fidei, etiam prout est informis, & à charitate separatus, sit vera virtus, & qualis? *ibid.*
- Art. II.* In quibus subjectis remaneat habitus fidei, & in quibus destruatur? 320
- §. I. Sequentibus conclusionibus difficultas resolvitur, *ibid.*
- §. II. Tria corollaria notatu digna, 322
- §. III. Præcipuae objectiones solvuntur, *ibid.*
- §. IV. Alia argumenta solvuntur, 325
- Art. III.* Quæ sint causæ fidei, & præcipui ejus effectus? *ibid.*
- Disp. IX.* De virtute spei, 327
- Art. I.* An spes, etiam ut est informis, sit vera virtus Theologica, à fide & cha-
- ritate realiter distincta? *ibid.*
- Art. II.* Quodnam sit objectum formale quod, seu terminativum spei Theologicae? 328
- §. I. Vera sententia statuitur, *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones, 330
- §. III. Alia argumenta solvuntur, 331
- Art. III.* Quænam sit ratio formalis sub qua, seu objectum motivum, spei Theologicae? 332
- §. I. Referuntur sententiæ, & vera eligitur, *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones, 333
- Art. IV.* Vtrum in Beatis & comprehensoribus habitus spei Theologicae remaneat? 334
- Art. V.* Vtrum homo, cui facta esset revelatio sui damnationis, adhuc posset & teneretur sperare beatitudinem? 336
- §. I. Quibusdam præmissis difficultas resolvitur, *ibid.*
- §. I. Solvuntur objectiones, 337
- Disp. X.* De virtute Charitatis, 338
- Art. I.* Vtrum charitas verè & propriè sit amicitia hominis cum Deo? *ibid.*
- §. I. Conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones, 339
- §. III. Solvitur difficile argumentum, 340
- Art. II.* Vtrum charitas sit aliquid creatum in anima? 341
- Art. III.* Quodnam sit objectum formale charitatis? 343
- §. I. Præmittitur quod apud omnes est certum, & relatis sententiis, vera eligitur, *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones, 345
- Art. IV.* Vtrum charitas sit virtus unius speciei atomæ? 346
- §. I. Conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones, 347
- Art. V.* Vtrum charitas sit cæteris virtutibus excellentior, tam in esse physico quam morali? 349
- Art. VI.* Vtrum charitas habitualis augeri possit in via, & quomodo ad ejus augmentum actus nostri concurrant? 351
- Art. VII.* An actus charitatis remissi, augmentum gratiæ, charitatis, & gloriæ mereantur? 353
- §. I. Vera sententia sequentibus conclusionibus statuitur, *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones, 355
- Art. VIII.* Quando detur augmentum gratiæ & charitatis, actibus remissis

Tom. IV.

INDEX DISPUTATIONUM

- debitum ? 356
 §. I. Tribus conclusionibus difficultas resolvitur, 357
 §. II. Solvuntur objectiones, 359
TRACTATUS VNDECIMVS.
 De quatuor virtutibus Cardinalibus, & virtutis oppositis, 362
 Praefatio, *ibid.*
Disp. I. De prudentia & partibus ejus, 364
 Art. I. Definitio prudentiae explicatur, *ibid.*
 Art. II. Quæ sint partes integrales, subjectivæ, & potentiales prudentiae, 365
Disp. II. De justitia, & partibus ejus, 366
 Art. I. Explicatur definitio justitiae, *ibid.*
 Art. II. Partes integrales, subjectivæ, & potentiales justitiae recensentur, 367
Disp. III. De religione, & actibus ejus, 368
 Art. I. Explicatur definitio religionis, *ibid.*
 Art. II. De actibus internis religionis, 369
 Art. III. De actibus externis religionis, 371
Disp. IV. De aliis virtutibus justitiae annexis, 374
 Art. unicus. Aliæ partes potentiales justitiae breviter explicantur, *ibid.*
Disp. V. De fortitudine & virtutibus illi annexis, 376
 Art. I. Definitio fortitudinis explicatur, 377
 Art. II. Actus virtutis fortitudinis, *ibid.*
 Art. III. Virtutes fortitudini annexæ, 378
Disp. VI. De temperantia, & partibus ejus, *ibid.*
 Art. I. Assignatur objectum materiale & formale temperantiae, 379
 Art. II. Partes subjectivæ temperantiae, 380
 Art. III. Partes potentiales temperantiae, 383
 Art. IV. De variis modestiae speciebus, 384
Disp. VII. De vitiis oppositis virtutibus Cardinalibus, 386
 Art. I. De vitiis oppositis prudentiae, & virtutibus ipsi annexis, *ibid.*
 Art. II. De vitiis oppositis justitiae strictè sumptæ, 387
 Art. III. De vitiis oppositis religioni, *ibid.*
 qua est prima pars potentialis justitiae, *ibid.*
 Art. I V. De vitiis oppositis aliis partibus potentialibus justitiae, *ibid.*
 Art. V. De vitiis oppositis fortitudini, & partibus illius, 388
 Art. VI. De vitiis oppositis temperantiae, & partibus ejus subjectivis, nimis abstinencia, sobrietati, castitati, & pudicitiae, 389
 Art. VII. De vitiis oppositis partibus potentialibus temperantiae, 390
TER TIA PARS
 Clypeei Theologæ Thomisticæ.
 De Deo Incarnato, & Sacramentorum autore.
TRACTATUS PRIMVS.
 De Incarnatione Verbi Divini, 393
 Praefatio, *ibid.*
 Ordo hujus Partis, 394
Disputatio proæmalis, contra Hæreticorum & Iudæorum errores, 395
 Art. I. Declaratur breviter, quid Incarnationis nomine significetur, *ibid.*
 Art. II. Varij Hæreticorum errores, circa Incarnationis mysterium, breviter referuntur ac refelluntur, *ibid.*
 Art. III. Iudæorum error existimantium Messiam nondum venisse, testimonii veteris testamenti confutatur, 399
Disp. I. De possibiliitate Incarnationis, 400
 Art. I. Vtrum Incarnatio sit possibilis, *ibid.*
 §. I. Ratione probabili possibilitas Incarnationis suadetur, *ibid.*
 §. II. Alia difficilis objectio solvitur, 401
 §. III. Aliud argumentum difficile, ex immutabilitate Dei desumptum, proponitur, & variae ejus solutiones referuntur, ac refelluntur, 402
 §. IV. Sententia P. Martinoni rejicitur, & ostenditur Verbum Divinum, per unionem cum humanitate, non solum non esse intrinsecè mutatum, sed nec etiam innovatum, 403
 §. V. Patris Martinoni fundamenta solvuntur, 404
 §. VI. Traditur vera solutio difficultatis proposita, 405
 Art. II. Vtrum possilitas Incarnationis, seu unionis subsistentiae divina cum natura creata, naturali lumine, ab intellectu creato evidenter cognosci possit, 406
 §. I. Quibusdam præmissis, difficultas duplii conclusione resolvitur, *ibid.*

M V I ET ARTICVLORVM.

- §. II. Solvuntur objectiones, 407
Disp. III. De convenientia Incarnationis, 410
Art. I. An conveniens fuerit Deum incarnari? *ibid.*
Art. II. Vtrum fuerit magis conveniens, Filium incarnari, quam Patrem, vel Spiritum Sanctum, & naturam humana, potius quam Angelicam, ab illo assumi? 416
Art. III. Vtrum Incarnatio convenienti tempore facta fuerit? 417
Disp. IV. De necessitate Incarnationis, 418
Art. I. An homo purus sit impotens ad satisfaciendum de condigno pro suo vel alieno peccato mortali, atque adeo ad exhibendam Deo condignam satisfactionem pro peccatis hominum, necessarium fuerit Deum incarnari, seu alienam naturam assumere? *ibid.*
§. I. Dupli conclusione, proposita difficultas resolvitur, 420
§. II. Solvuntur objectiones, 421
§. III. Corollaria praecedentis doctrinae, 422
Art. II. An satisfactio Christi fuerit de se sufficiens, & superabundans pro omnium hominum peccatis? 423
§. I. Dupli conclusione difficultas resolvitur, 424
§. II. Solvuntur objectiones, 425
Art. III. An satisfactio Christi sit valoris simpliciter infiniti? 426
§. I. Conclusio affirmativa statuitur, 427
§. II. Praecipuae objectiones solvuntur, 428
§. III. Solvuntur argumenta ab inconvenientibus, 430
Art. IV. An satisfactio Christi fuerit de rigore justitiae? 431
§. I. Recensentur & explicantur conditiones ad rigorosam satisfactionem requisita, & conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
§. II. Solvitur primum argumentum, & ostenditur Christi satisfactionem fuisse ad alterum, 432
§. III. Explicatur secunda conditio, & satisfactioni Christi accommodatur, 434
§. IV. Explicatur tertia conditio, & satisfactioni Christi applicatur, 435
§. V. Explicatur quarta conditio, & satisfactioni Christi accommodatur, 436
§. VI. Alia objectio solvitur, 437
Art. V. A qua virtute satisfactio Christi
- Tom. IV.*
- processerit? 438
§. I. Rejectis duabus primis sententiis tertia ut probabilior eligitur, *ibid.*
§. II. Praecipuae objectiones solvuntur, 439
Disp. V. De motivo Incarnationis, 441
Art. I. An Deus, ex vi decreti quod habuit, carnem sumpisset, Adamo non peccante? *ibid.*
§. I. Conclusio negativa statuitur, & ratione D. Thomae suadetur, 442
§. II. Alia ratio fundamentalis nostræ conclusionis expenditur, 443
§. III. Modus dicendi Suaris & Martini refellitur, 444
§. IV. Praecipuae objectiones solvuntur, 445
§. V. Praeciputum adversæ sententiae fundamentum convellitur, 447
§. VI. Verior ac probabilior solutio traditur, 448
Art. II. Vtrum solo existente peccato originali, & è contra solis existentibus actualibus, futura esset Incarnatio, ex vi presentis decreti? 450
§. I. Quibuldam præmissis, difficultas dupli conclusione resolvitur, *ibid.*
§. II. Solvuntur objectiones, 451
Disp. VI. De quidditate Incarnationis, 452
Art. I. Vtrum unio Verbi incarnati sit facta in natura, vel in persona? *ibid.*
§. I. Vterque error proscribitur, & veritas Catholica stabilitur, *ibid.*
§. II. Solvuntur objectiones, 453
§. III. Corollarium praecedentis doctrinae, 454
Art. II. An persona Christi, verè & proprie possit dici composita ex natura divina & humana, & ex humanitate & substanciali Verbi? 455
§. I. Vera sententia dupli conclusione statuitur, *ibid.*
§. II. Praecipuae objectiones solvuntur, 456
Art. III. Vtrum inter Verbum & humanitatem mediet quidam modus substancialis, per quem natura humana formaliter conjungatur personalitati Verbi? 457
§. I. Proponitur status difficultatis, & conclusio negativa statuitur, *ibid.*
§. II. Praecipuae objectiones solvuntur, 460
Art. IV. Vtrum assumptio humanæ naturæ ad personam Verbi Divini, sit una eademque realiter actio cum creatione animæ, & productione humanitatis Christi? 462
Art. V. Quisnam sit terminus totalis, &

INDEX DISPUTATIONUM

- formalis actionis unitivæ Dei, seu assumptionis humanitatis ad verbum ? 464
 §. I. Statuitur vera sententia, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 465
 Art. V I. Vtrum unio hypostatica in ratione unionis, sit omnium maxima ? 466
 Disp. V II. De causa physica & morali Incarnationis, 467
 Art. I. Vtrum aliqua creatura possit esse causa physica unionis hypostaticæ, saltem instrumentaliter, & an recipiâ B. Virgo fuerit causa instrumentalis illius ? 468
 Art. II. An Christus per opera, prioritate temporis vel naturæ præcedentia unionem hypostaticam, eam promovererit, vel saltem mereri potuerit ? 470
 §. I. Duplici conclusione difficultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 472
 Art. III. An Christus per opera subsequentia Incarnationem, eam mereri potuerit ? 473
 §. I. Conclusio negativa statuitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 475
 §. III. Corollaria præcedentis doctrinæ, 476
 Art. I V. Vtrum SS. Patres meruerint, aut saltem mereri potuerint Incarnationem, ejusque circumstantias, de congruo ? 478
 §. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiae, & vera eligitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 481
 §. III. Corollarium præcedentis doctrinæ, 482
 Disp. VIII. De persona assumente, 484
 Art. I. Vtrum persona Verbi immediatè & proximè terminaverit humanitatem assumptam, ratione subsistentiae absolutæ & communis, vel ratione subsistentiae relativæ & personalis ? *ibid.*
 §. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiae, & vera eligitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 486
 Art. II. Vtrum Verbum assumendo humanitatem, non solum ejus subsistentiam, sed etiam illius existentiam suppleverit ? 488
 §. I. Conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
 §. II. Præcipuae objectiones solvuntur, 490
 Art. III. An Deus, ut communis tribus personis, ratione subsistentiae absolu-
- te, possit alienam naturam assumere, 492
 §. I. Quibusdam præmissis conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 493
 Art. IV. Vtrum plures Personæ Divinæ possint terminare immediatè eandem numero humanitatem, & plures humanitates ab eadem persona assumi ? 495
 §. I. Quibusdam præmissis, utraque difficultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 496
 Art. V. Vtrum in casu quo una persona divina plures humanitates assumeret, vel è contra plures persone unam assumerent humanitatem, essent tunc unus homo, vel plures ? 497
 §. I. Duplici conclusione utraque difficultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 499
 Art. VI. An persona creata, de potentia Dei absoluta, possit terminare naturam alienam ? 500
 §. I. Conclusio negativa statuitur, & auctoritate D. Thomæ, ac duplici ratione firmatur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 502
 Disp. IX. De natura assumptibili & assumpta, 504
 Art. I. Vtrum quælibet natura substancialis completa, sit assumptibilis à Divina Persona ? *ibid.*
 §. I. Quibusdam præmissis difficultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Præcipuae objectiones solvuntur, 506
 Art. II. An etiam substantia incompleta & partialis, sit assumptibilis à Divina Persona ? 508
 §. I. Prima difficultas resolvitur, & materiam primam sine forma substanciali non posse assumi ad divinam substanciali probatur, *ibid.*
 §. II. Secunda & tertia difficultas, de anima rationali separata à corpore, & de forma corruptibili à materia separata, breviter resolvuntur, 509
 §. III. Ultima difficultas resolvitur, 510
 Art. III. An accidentia immediate à Deo assumptibia sint ? 511
 §. I. Statuitur prima conclusio, *ibid.*
 §. II. Alia conclusio stabilitur, 512
 §. III. Præcipuae objectiones solvuntur, 513
 Art. IV. Vtrum natura creata, subsistens in propria persona, & propriâ personalitate retentâ, possit assumi

M V E T A R T I C U L O R U M .

- ad substantiam divinam? 514
 §. I. Conclusio negativa statuitur, *ibid.*
 §. II. Præcipue objectiones solvuntur,
     516
Art. V. An hæc propositio (*Deus assump-
     tus hominem*) in rigore & proprietate
     sermonis sit vera? *ibid.*
Art. VI. Vtrum humanitas Christi, ut
     actu conjuncta Verbo Divino, ejus-
     que personalitate terminata, appeti-
     tu innato, substantiam propriam &
     sibi connaturalem appetat? 518
 §. I. Quibusdam præmissis referuntur
     sententiae, & vera eligitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 519
Art. VII. An Verbum Divinum, ad
     suam substantiam, sanguinem, alios-
     que humores corporis Christi assump-
     terit? 520
 §. I. Quibusdam præmissis, referuntur
     sententiae, *ibid.*
 §. II. Hæc sententia ut verior & proba-
     bilior eligitur, 521
 §. III. Solvuntur objectiones, 522
 §. IV. Aliud difficile argumentum solvi-
     tur, 523
 §. V. Corollaria præcedentis doctrinæ,
     524
 §. VI. Aliud corollarium notatu dignum,
     525
Disp. X. De ordine assumptionis, 526
Art. I. Vtrum prius fuerint assumptæ
     partes humanitatis, quam tota huma-
     nitas, & anima Christi prius fuerit
     unita Verbo, quam corpus? *ibid.*
 §. I. Quibusdam præmissis, utraque dif-
     ficultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 528
Art. II. Vtrum gratia habitualis habue-
     rit rationem medij, seu dispositionis
     physicæ, aut moralis, ad unionem hy-
     pothasticam? *ibid.*
Disp. XI. De Gratia Christi substantia-
     li, 530
Art. I. Vtrum humanitas Christi sancti-
     ficetur formaliter per aliquod donum
     substantiale à gratia habituali distin-
     ctum? *ibid.*
 §. I. Conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 531
Art. II. A quo sanctificetur formaliter hu-
     manitas Christi sanctitate substantia-
     li; an à modo unionis, vel à Verbi
     personalitate, vel à sola Natura Di-
     vina? 533
 §. I. Rejiciuntur duæ primæ sententiae,
     & tertia ut verior & probabilior eli-
     gitur, *ibid.*
 §. II. Præcipue objectiones solvun-
     Tom. IV.
- tur, 534
 §. III. Solvuntur aliae objectiones, con-
     tra secundam & tertiam conclusio-
     nem fieri solitæ, 535
Disp. XII. De Gratia Christi habitua-
     li, 537
Art. I. Vtrum in anima Christi fuerit gra-
     tia habitualis? *ibid.*
 §. I. Conclusio affirmativa statuitur, &
     ex Scriptura ac Sanctis Patribus, &
     triplici ratione Divi Thomæ suade-
     tur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 538
 §. III. Corollarium notatu dignum, 539
Art. II. Ad quid in Christo gratia habi-
     tualis necessaria fuerit? 541
 §. I. Tribus conclusiōnibus difficultas
     proposita resolvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 543
Art. III. Vtrum omnes virtutes fuerint
     in Christo? 544
 §. I. Quibusdam præmissis difficultas re-
     solvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 547
 §. III. Corollarium præcedentis doctri-
     nae, *ibid.*
Art. IV. Vtrum Christus virtutes mor-
     ales per se acquisibilis, propriis acti-
     bus comparaverit, vel eas per infu-
     sionem acceperit? 548
 §. I. Sententia affirmans virtutes mora-
     les per se acquisibilis, Christo fuisse
     in primo instanti suæ conceptionis in-
     fusas, ut verior & probabilior eligi-
     tur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 550
Art. V. Vtrum in Christo fuerint dona
     Spiritus Sancti, & gratia gratis date?
     551
Disp. XIII. De perfectione gratiæ
     Christi, 554
Art. I. Vtrum gratia Christi habitualis
     infinita sit? *ibid.*
 §. I. Difficultas proposita triplici conclu-
     sione resolvitur, 555
 §. II. Præcipue objectiones solvuntur,
     556
 §. III. Corollarium notatu dignum, 558
Art. II. Vtrum in Christo sit gratiæ ple-
     nitudo, subindeque gratia tam inten-
     sa, ut omnem gratiam Angelorum &
     hominum collectivè sumptam exce-
     dat? *ibid.*
 §. I. Quibusdam præmissis, prima diffi-
     cultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Duo corollaria notatu digna,
     560
 §. III. Alia difficultas expeditur, *ibid.*

INDEX DISPUTATIONUM

- §. IV. Solvuntur objectiones, *ibid.*
 §. V. Duo corollaria notatu digna, 561
 Art. III. Vtrum gratia habitualis Christi, de potentia Dei absoluta, augere possit? 563
 §. I. Conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
 §. I. Solvuntur objectiones, *ibid.*
Disp. XIV. De Gratia Christi capituli, 565
 Art. I. Vtrum Christus ut homo sit caput Ecclesiae? *ibid.*
 Art. II. Vtrum Christus sit auctu caput hominum viatorum, in statu peccati vel infidelitatis existentium? 566
 §. I. Vtraque difficultas resolvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 567
 §. III. Corollarium notatu dignum, 569
 Art. III. An Christus ut homo, non solum hominum, sed etiam Angelorum caput dici possit? *ibid.*
 §. I. Conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 571
 §. III. Duo corollaria notatu digna, 572
 Art. IV. An Christus ut homo, ita sit caput Angelorum, quod ipsis gratiam & gloriam, etiam essentialem, meruerit? *ibid.*
 §. I. Secunda sententia ut verior & probabilior eligitur, & ex Scriptura probatur, 573
 §. II. Testimonia Divi Thomæ, *ibid.*
 §. III. Eadem veritas ratione suadetur, 574
 §. IV. Solvuntur objectiones ex testimonii Scripturæ & SS. Patrum, 575
 §. V. Diluuntur argumenta ex ratione petita, 577
 §. VI. Corollarium praecedentis doctrinae, 578
 Art. V. Per quam gratiam Christus in ratione capituli Ecclesiae constituantur? *ibid.*
 §. I. Duplici conclusione vera sententia statuitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 579
Disp. XV. De scientia Christi in communione, 580
 Art. I. Vtrum in intellectu creato Christi fuerit aliqua intellectio creata, vel tantum per intellectuionem in creatam & divinam intellecterit? *ibid.*
 §. I. Vera sententia, fuisse in Christo intellectuionem creatam, statuitur, & multipliciter suadetur, 581
 §. I. Solvuntur objectiones, *ibid.*
 Art. II. An intellectus Christi humanus, increata Dei intellectione potuerit intelligere? 582
 §. I. Conclusio negativa statuitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, *ibid.*
Disp. XVI. De scientia beata animæ Christi, 584
 Art. I. An Christus, dum esset viator & in terris degens, scientiam beatam habuerit, illamque à primo conceptionis instanti receperit? *ibid.*
 §. I. Vtraque difficultas duplii conclusione resolvitur, *ibid.*
 §. II. Objectiones solvuntur, 585
 §. III. Corollarium notatu dignum, 586
 Art. II. Vtrum anima Christi per scientiam omnes creaturas possibles in esentia divina cognoscat? 587
 §. I. Præmittitur quod apud omnes est certum, & conclusio negativa statuitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 588
 Art. III. An beata Christi scientia, ad omnia præsentia, præterita, & futura se extendat? 590
 §. I. Relatis sententiis conclusio affirmativa statuitur, *ibid.*
 §. II. Corollaria notatu digna, 591
 §. III. Solvuntur objectiones, *ibid.*
Disp. XVII. De scientia infusa animæ Christi, 593
 Art. I. An & quotuplex scientia per se infusa in Christo admittenda sit? *ibid.*
 §. I. Vtraque difficultas duplii conclusione resolvitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 595
 §. III. Corollarium præcedentis doctrinae, 597
 Art. II. An omnia objecta naturalia, ab anima Christi per scientiam infusam supernaturem, distinctè & in particulari cognita fuerint? *ibid.*
 §. I. Conclusio affirmativa statuitur, & probatur, *ibid.*
 §. I. Solvuntur objectiones, 598
 Art. III. Vtrum animæ Christi Domini, per scientiam supernaturem infusam, entia seu dona supernatura creatuæ, quidditavè & comprehensivè cognoscat? 596
 §. I. Hæc sententia ut verior eligitur, & duplici conclusione stabilitur, *ibid.*
 §. II. Solvuntur objectiones, 600
 Art. IV. Vtrum anima Christi per scientiam infusam supernaturem, cogitationes cordium occultas, & futura contingentia cognoverit? 603

ET ARTICVLORVM.

§. I. Conclusio affirmativa statuitur, <i>ibid.</i>	
§. II. Solvuntur objectiones, 604	
<i>Art. V. Quomodo anima Christi, per scientiam supernaturalem infusam, futura contingentia cognoscatur?</i> 605	
§. I. Rejiciuntur tres primi modi dicendi, & quartus statuitur, <i>ibid.</i>	
§. II. Solvuntur objectiones, 606	
§. III. Solvuntur alia argumenta contra quartam conclusionem fieri solita, <i>ibid.</i>	
§. IV. Resolvitur breviter dubitatio incidens, num scilicet cognitio quâ anima Christi per scientiam infusam futura contingentia contemplatur, dicenda sit intuitiva, vel abstractiva? 608	
§. V. Corollaria praecedentis doctrinae, 609	
<i>Art. VI. Vtrum Christi anima per scientiam inditam cognoverit omnes creaturas possibles?</i> <i>ibid.</i>	
<i>Art. VII. Vtrum Christi anima per scientiam infusam evidenter cognoverit mysterium Trinitatis, quod an est?</i> 611	
§. I. Vera sententia statuitur & probatur, <i>ibid.</i>	
§. II. Solvuntur objectiones, <i>ibid.</i>	
§. III. Corollaria praecedentis doctrinae, 613	
<i>Disp. XVIII. De scientia Christi acquisita,</i> 614	
<i>Art. I. Vtrum præter scientiam beatam, & infusam, constituenda sit in anima Christi Domini scientia per se acquisibilis?</i> <i>ibid.</i>	
§. I. Quibusdam præmissis conclusio affirmativa statuitur, <i>ibid.</i>	
§. II. Solvuntur objectiones, 615	
<i>Art. II. An Christus scientias per se acquisibilis, propriis actibus sibi comparaverit, vel eas à Deo per infusionem receperit?</i> 616	
§. I. Hæc sententia ut probabilior eligitur, <i>ibid.</i>	
§. II. Solvuntur objectiones, 617	
§. III. Corollarium notatu dignum, 619	
<i>Disp. XIX. De potentia animæ Christi,</i> 620	
<i>Art. I. Varij errores circa potentiam Christi referuntur ac refelluntur,</i> <i>ibid.</i>	
<i>Art. II. An humanitas Christi, seu Christus ut homo, instrumentaliter physicè, vel solum moraliter, ad productionem gratiæ, & miraculorum, aliorumque effectuum supernaturalium concurrat?</i> 621	
§. I. Vera sententia sequentibus conclusionibus statuitur, 622	
§. II. Solvuntur objectiones, 623	
§. III. Corollarium notatu dignum, 626	
<i>Disp. XX. De impeccabilitate Christi,</i> 627	
§. I. An Christus de potentia absoluta peccare potuerit? 628	
§. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiæ, <i>ibid.</i>	
§. II. Prima conclusio statuitur, & auctoritate SS. Patrum firmatur, 629	
§. III. Prima ratio fundamentalis nostræ conclusionis exponitur, 630	
§. IV. Alia ratione probatur nostra conclusio, 631	
§. V. Aliae rationes breviter exponuntur, 632	
§. VI. Statuitur secunda conclusio, & Christi humanitatem, nec in sensu diviso potuisse peccare, breviter suadetur, 633	
§. VII. Solvuntur objectiones, 634	
§. VIII. Solvuntur alia argumenta contra secundam conclusionem fieri solita, 635	
§. IX. Corollaria praecedentis doctrinae, 638	
<i>Art. XI. An in Christo fuerit vel potuerit esse fomes peccati?</i> 639	
§. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiæ, & vera eligitur, <i>ibid.</i>	
§. II. Solvuntur objectiones, 641	
§. III. Corollarium notatu dignum, 644	
<i>Disp. XXI. De merito Christi,</i> <i>ibid.</i>	
<i>Art. I. An & quando Christus meruerit?</i> <i>ibid.</i>	
§. I. Quibusdam præmissis referuntur sententiæ, <i>ibid.</i>	
§. II. Statuitur prima conclusio, & ostenditur Christum, verè & propriè meruisse, 645	
§. III. Solvuntur objectiones, <i>ibid.</i>	
§. IV. Alia difficultas resolvitur, & quo tempore Christus meruerit, quatuor sequentibus conclusionibus declaratur, 646	
§. V. Solvuntur objectiones, 647	
§. VI. Corollarium notatu dignum, 649	
<i>Art. XII. An Christus per actum charitatis quo Deum diligebat, meruerit?</i> <i>ibid.</i>	
§. I. Proponitur ratio dubitandi, & referuntur sententiæ, <i>ibid.</i>	
§. II. Rejiciuntur tres primæ sententiæ, & quarta statuitur, 650	
<i>Art. XIII. Vtrum Christus meruerit adimplendo præceptum Patris de subeunda morte pro salute generis humani?</i> 652	
§. I. Varij modi dicendi, seu conciliandi libertatem Christi cum ejus impeccabilitate, referuntur ac refelluntur, <i>ib.</i>	
§. II. Refellitur alius dicendi modus, qui apud Recentiores communis est, 654	
§. III. Traditur verus modus dicendi,	

INDEX DISP. & ART.

- & conciliandi libertatem Christi cum
eius impeccabilitate , 656
- §. I V. Solvuntur objectiones , 658
- Art. I V.* An operationes Christi Domini
fuerint valoris meritorij simpliciter
infiniti ? 661
- §. I. Quibusdam præmissis referuntur
sententia , *ibid.*
- §. II. Conclusio affirmativa statuitur , *ibid.*
- §. III. Solvuntur objectiones , 663
- Art. V.* An Christus sibi meruerit gratiam
habituellem , & gloriam essentialiem
animæ , vel saltem mereri potuerit ,
tametsi illas à primo instanti suæ con-
ceptionis habuerit ? 664
- §. I. Quibusdam præmissis referuntur
sententia , *ibid.*
- §. II. Statuitur prima conclusio , & of-
tenditur Christum , nec gratiam habi-
tuellem , nec gloriam essentialiem ani-
mæ , de facto meruisse , 665
- §. III. Solvuntur objectiones , *ibid.*
- §. IV. Alia difficultas resolvitur , 667
- Art. VI.* An Christus gloriam sui corpo-
ris , sive nomine exaltationem sibi
meruerit ? 668
- §. I. Error Calvini refertur , & variis
Scripturae testimoniis , nec non ratio-
ne D. Thomæ refellitur , *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones , 669
- §. III. Corollaria præcedentis doctri-
nae , 670
- Art. VII.* An Christus omnes effectus
prædestinationis nobis meruerit ? 671
- §. I. Conclusio affirmativa statuitur , *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones , 672
- §. III. Corollarium præcedentis doctri-
nae , 673
- Disp. XXII.* De servitute , oratione ,
& sacerdotio Christi , 674
- Art. I.* An Christus ut homo , sit verè &
propriè servus Dei ? *ibid.*
- §. I. Triplici conclusione difficultas pro-
posita resolvitur , *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones , 676
- Art. II.* An Christus , ut homo , in hac
vita mortali , verè & propriè oraverit ,
& etiam nunc oret in cœlo ? 678
- §. I. Duplici conclusione utraque diffi-
cultas breviter resolvitur , *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones , 679
- Art. III.* An Christus ut homo sit verè &
propriè Sacerdos ? *ibid.*
- Art. IV.* An Christus potestatem re-
giam , non solum spiritualem , sed
etiam temporalem habuerit ? 682
- Disp. XXIII.* De adoptione Chri-
sti , 683
- Art. I.* An Christus , inquantum homo , sit
filius adoptivus Dei ? *ibid.*
- §. I. Referuntur sententia , & præmit-
tuntur aliqua ad resolutionem quæ-
stionis necessaria , *ibid.*
- §. II. Conclusio negativa statuitur , &
authoritate Concilij Francofurtiensis
fulcitur , 684
- §. III. Eadem veritas duplice ratione
suadetur , 685
- §. IV. Aliae objectiones solvuntur , 687
- Art. II.* An Christus , inquantum homo ,
sit formaliter filius Dei naturalis ? 688
- §. I. Duplici conclusione proposita dif-
ficultas resolvitur , 689
- §. II. Solvuntur objectiones , 690
- §. III. Duo corollaria notatu digna , 691
- Disp. XXIV.* De prædestinatione Chri-
sti , *ibid.*
- Art. I.* Quisnam sit terminus primarius &
principalis prædestinationis Christi ?
692
- §. I. Tribus conclusionibus difficultas
proposita resolvitur , *ibid.*
- §. II. Difficile argumentum proponitur ,
& varia illius solutiones referuntur ,
ac refelluntur , 693
- §. III. Vera solutio traditur , & instan-
tiæ qua contra illam fieri possent di-
luuntur , 695
- Art. II.* Quot modis prædestinatione Chri-
sti sit causa nostræ prædestinationis ?
697
- Art. III.* An Christus meruerit præde-
stinationem nostram , ut est compara-
tiva , & electio unius præ alio ? 698
- §. I. Conclusio affirmativa statuitur , *ibid.*
- §. II. Solvuntur objectiones , *ibid.*

DE